

Številka: 35431-353/2022-2550-11

Datum: 31. 1. 2023

Ministrstvo za naravne vire in prostor izdaja na podlagi osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) v predhodnem postopku za poseg: sprememba veljavnega scenarija z viški materialov pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – Lokacija Bekovec, nosilcu nameravanega posega 2TDK, Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata direktorja Pavle Hevka in Božo Emeršič, naslednjo

O D L O Č B O

- I. Za nameravani poseg: sprememba veljavnega scenarija z viški materialov pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – Lokacija Bekovec, nosilcu nameravanega posega 2TDK, Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.
- II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.
- III. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje je dne 5. 12. 2022 prejel vlogo nosilca nameravanega posega 2TDK, Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata direktorja Pavle Hevka in Božo Emeršič (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), za izvedbo predhodnega postopka za poseg: sprememba veljavnega scenarija z viški materialov pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – Lokacija Bekovec, v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, v nadaljevanju ZVO-2).

Vlogi in njeni dopolnitvi z dne 6. 12. 2022 je bilo priloženo:

- Strokovna ocena možnih pomembnih vplivov na okolje za spremembo veljavnega scenarija ravnanja z viški izkopanih materialov pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – Lokacija Bekovec, 2. 12. 2022, 2TDK, Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana, s prilogami:
 - 1 - Ureditvena situacija (obstoječe stanje) v M 1:1000;
 - 1a – Situacija – razširjeno območje oljčnika (novo stanje) v M 1:750;
 - 1b – Prečni prerezi 3-8 – novo stanje;

- 2 - Poročilo o kemijskih lastnosti zemeljskega izkopa iz lokacije gradnje 2. tira železniške proge na odseku Divača – Koper ter njegovem naravnem zaledju, ki ga je naredil GeoRudEko d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle, št. GRE—SAK/3a/2019;
- 3 - Strokovno mnenje glede: »Ravnanja z izkopnim materialom na trasi predorov drugega železniškega tira in Poročila o kemijskih lastnosti zemeljskega izkopa na odseku Divača-Koper«, ki ga je izdelala Naravoslovno tehniška fakulteta, Aškerčeva cesta 12, 1001 Ljubljana naročilnica št. 47/2019, junija 2019;
- 4 – Ocenjeno število prevozov tovornih vozil pri spremenjenem scenariju gradnje (scenarij 2021) v M 1:55000;
- 5 – Poročilo št. 227/21T-420-1, Analiza življenjskega cikla (LCA) ravnanja z viški izkopanih materialov iz gradnje drugega tira železniškega tira Divača – Koper, ki ga je dne 22. 3. 2021 izdelal Zavod za gradbeništvo Slovenije, Oddelek za materiale, Laboratorij za kamen, agregat in reciklirane materiale;
- 6 – Poročilo o monitoringu kakovosti zunanjega zraka – meritve delcev PM10 pred pričetkom gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – NIČELNO STANJE, št. poročila: CEVO – 265/2021-B-1, 17. 5. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 6 – Poročilo o meritvah obremenitve zunanjega zraka zaradi zaprašenosti med izvedbo gradbenih del za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, obdobje 9. 5. 2021 – 24. 5. 2021, št. poročila: CEVO – 265/2021-B-2, junij 2021, dopolnitev avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 6 – Poročilo o meritvah obremenitve zunanjega zraka zaradi zaprašenosti med izvedbo gradbenih del za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, obdobje 31. 5. 2021 – 30. 6. 2021, št. poročila: CEVO – 265/2021-B-3, julij 2021, dopolnitev avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 6 – Poročilo o meritvah obremenitve zunanjega zraka zaradi zaprašenosti med izvedbo gradbenih del za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, 1. obdobje 9. 5. 2022 – 24. 5. 2022 in 2. obdobje 25. 5. 2022 – 8. 6. 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-B-1, 20. 6. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 6 – Poročilo o meritvah obremenitve zunanjega zraka zaradi zaprašenosti med izvedbo gradbenih del za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, 3. obdobje 8. 8. 2022 – 22. 8. 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-B-2, 26. 8. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 7 – Poročilo o kemijski analizi izkopanega materiala iz trase gradnje drugega železniškega tira, št. 497/19-420-1, 24. 12. 2019, Zavod za gradbeništvo Slovenije, Dimičeva ulica 12, 1000 Ljubljana;
- 8 – Poročilo o monitoringu stanja tal pred pričetkom gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – NIČELNO STANJE, št. poročila: CEVO – 265/2021-E-1, 21. 6. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 8 – Poročilo o monitoringu zemeljskega izkopa za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, vzorčenje 2. 6. 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-E-2, 16. 8. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 8 – Poročilo o monitoringu zemeljskega izkopa za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper,

- vzorčenje 6. 10. 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-E-3, 7. 11. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- 9 – Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda – meritve ničelnega stanja pred pričetkom gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – NIČELNO STANJE, št. poročila: CEVO – 265/2021-C-1, 28. 5. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 9 – Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – Gradnja – junij 2021, št. poročila: CEVO – 265/2021-C-2, 30. 6. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 9 – Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – Gradnja – maj 2022, št. poročila: CEVO – 265/2021-C-3, 1. 6. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 9 – Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – vzorčenje dne 19. 10. 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-C-1, 14. 11. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 10 – Poročilo o monitoringu hrupa v okolju pred pričetkom gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – NIČELNO STANJE, št. poročila: CEVO – 265/2021-A-1, 24. 5. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 10 – Poročilo o monitoringu hrupa v okolju v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, št. poročila: CEVO – 265/2021-A-2, 16. 6. 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 10 – Poročilo o monitoringu hrupa v okolju v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, št. poročila: CEVO – 265/2021-A-3, 18. 6. 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 10 – Poročilo o monitoringu hrupa v okolju v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – junij 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-A-1, 10. 6. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - 10 – Poročilo o monitoringu hrupa v okolju v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – julij 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-A-2, 29. 7. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
 - Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 eur z dne 6. 12. 2022.

Vloga je bila dne 27. 1. 2023 dopolnjena z dopisom št. 40-60/2023 z dne 23. 1. 2023 z naslovom "Odgovor na poziv k predložitvi dokazov v predhodnem postopku za poseg: sprememba veljavnega scenarija z viški izkopanega materiala pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – LOKACIJA BEKOVEC".

Zakon o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22, v nadaljevanju ZVRS-J) je na novo določil ministrice in ministre oz. ministrstva, ki sestavljajo vlado RS. V skladu z določbami ZVRS-J, z dnem, ko prisežejo pristojni ministri (t.j. 24. 1. 2023), preidejo

delovna področja na druga ministrstva, pri čemer se ob odsotnosti drugačnih pravil uveljavi ustalitev stvarne pristojnosti po drugem odstavku 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju ZUP). To pomeni, da ministrstvo, ki je bilo za določeno delovno področje pristojno pred prenosom pristojnosti, začete postopke tudi zaključi, postopke, ki bodo začeti po prenosu pristojnosti med ministrstvi pa vodijo ministrstva ob upoštevanju ureditve novih pristojnosti v ZVRS-J. Glede na navedeno ta postopek nadaljuje Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju ministrstvo).

Ministrstvo je iz upravnega spisa št. 35402-2/2021 pridobilo Poročilo o vplivih drugega tira železniške proge na odseku Divača – Koper na okolje, ki ga je pod št. projekta 24-04/12-2, februarja 2012, dopolnjeno maja 2012, dopolnjeno julija 2012, dopolnjeno novembra 2013 izdelalo podjetje PRO LOCO d.o.o., Trubarjeva 57, 1000 Ljubljana in Drugi tir železniške proge na odseku Divača - Koper - Celostni načrt okoljskega monitoringa, Aquarius d.o.o., Ljubljana, št. 1291-13 SP, december 2013.

Ministrstvo je iz upravnega spisa št. 35431-32/2021-2550 pridobilo še naslednji dokument:

- Strokovno oceno možnih pomembnih vplivov na okolje za spremembo posega – spremembo ravnanja z viški izkopanega materiala pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, št. 402621-jh/n z dne 24. 12. 2021, E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana s prilogami:
 - Izjavo št. UA-VZPDVO-93/21, 14. 12. 2021, VOC Ekologija d.o.o., Cesta Kozjanskega odreda 21, 3230 Šentjur;
 - Poročilo o kemijski analizi izkopanega materiala iz trase gradnje drugega železniškega tira, št. 497/19-420-1, 24. 12. 2019, Zavod za gradbeništvo Slovenije, Dimičeva ulica 12, 1000 Ljubljana;
 - Strokovno oceno možnih pomembnih vplivov na okolje za spremembo posega (obremenitev s hrupom, kakovost zraka, emisije TPG, vibracije), št. elaborata: P-2021-063, december 2021, EPI SPEKTRUM d.o.o., Strossmayerjeva ulica 11, 2000 Maribor.

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrty odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

Prvi odstavek 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, določa, da so vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov v okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje navedene v Prilogi 1 te uredbe in označeni z oznako X v stolpcu PP. Podrobnejša merila za ugotovitev o potrebnosti izvedbe presoje vplivov na okolje in izdaje okoljevarstvenega soglasja so določena v Prilogi 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

V skladu s točko F Prometna infrastruktura, F.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba presoje vplivov na okolje obvezna, kadar gre za daljinsko železniško progo mednarodnega ali nacionalnega pomena³².

Ob tem je v opombi 32 navedeno: glavne proge po predpisih, ki urejajo železniški promet.

V skladu s tretjim odstavkom 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka tega člena izvede predhodni postopek, če gre za spremembo, ki sama po sebi dosega ali presega višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek; s katero bi poseg v okolje skupaj s predhodnimi spremembami prvič dosegel ali presegel višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek, ali večkratnik višine pragu.

Četrty odstavek 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje določa, da se predhodni postopek izvede tudi za spremembo posega iz prvega odstavka prejšnjega člena ali prvega odstavka tega člena, za katerega v prilogi 1 te uredbe prag ni določen. Ob tem je v 6. točki 1.a člena citirane uredbe obrazloženo, da je sprememba posega v okolje sprememba posega, ki je bil v skladu s predpisi dovoljen, se izvaja ali je že izveden, in vpliva na bistvene lastnosti posega v okolje tako, da se njegovi vplivi na okolje pomembno povečajo oziroma se pomembno povečanje njegovih vplivov na okolje zaradi spremembe lahko pričakuje. V skladu s 1. točko 1.a člena citirane uredbe pa je bistvena lastnost posega v okolje lastnost posega v okolje, zaradi katere ima lahko poseg v okolje pomembne vplive na okolje oziroma se pomembni vplivi na okolje lahko pričakujejo; bistveno lastnost posega v okolje izraža zlasti njegova zmogljivost.

Ministrstvo je na podlagi proučitve zahteve ugotovilo, da je za nameravani poseg, in sicer za spremembo veljavnega scenarija z viški materialov pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – Lokacija Bekovec, potrebno izvesti predhodni postopek v skladu s točko F.1 Priloge 1 v povezavi s četrtyim odstavkom 3. člena, ter 1. in 6. točko 1a. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Za nameravani poseg: gradnja drugega tira železniške proge Divača - Koper, je bilo izdano: Delno okoljevarstveno soglasje za gradnjo drugega tira železniške proge Divača – Koper, št. 35402-2/2012-96 z dne 13. 2. 2014 (v nadaljevanju Delno okoljevarstveno soglasje) in Dopolnilna odločba k delnemu okoljevarstvenemu soglasju za gradnjo drugega tira železniške proge Divača – Koper v območju Krajinskega parka Beka, št. 35402-2/2012-100 z dne 29. 10. 2014 (v nadaljevanju Dopolnilna odločba). Podlaga za izvedbo presoje ter izdajo Delnega okoljevarstvenega soglasja in Dopolnilne odločbe je bilo Poročilo o vplivih drugega tira železniške proge na odseku Divača – Koper na okolje, ki ga je pod št. projekta 24-04/12-2, februarja 2012, dopolnjeno maja 2012, dopolnjeno julija 2012, dopolnjeno novembra 2013, izdelalo podjetje PRO LOCO d.o.o., Trubarjeva 57, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju PVO).

Nadalje je bil dne 31. 8. 2018 izdan Sklep št. 35405-375/2017-23 v predhodnem postopku, iz katerega izhaja, da za nameravani poseg II. tir železniške proge Divača - Koper: širitev servisnih cevi SC-T1, SC-T2 in SC-T8 na zemljiščih v k.o. 2459 Lokev s parc. št. 2142/1, k.o. 2555 Draga s parc. št. 1683/4, k.o. 2557 Ocizla s parc. št. 5250/6, k.o. 2601 Gabrovica s parc. št. 1306/1, k.o. 2589 Plavje s parc. št. 742/13, in k.o. 2603 Dekani s parc. št. 2925/2, nosilca nameravanega posega Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo, Tržaška cesta 19, 1000 Ljubljana, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja. Predmet predhodnega postopka je bila sprememba že dovoljenega posega – povečanje profilov servisnih cevi treh najdaljših predorov T1, T2 in T8 na polni profil, enak profilu glavne cevi, pri čemer bodo te cevi še vedno ostale v funkciji servisnih cevi, v kasnejših fazah pa bi omogočile izvedbo novega drugega tira (t.i. tretjega tira). S širitvijo servisnih cevi predorov se poveča tudi količina izkopnega materiala, pri čemer je osnovni scenarij ravnanja z njim ostal enak.

Za spremembo posega – spremembo ravnanja z izkopnim materialom, je bil v letu 2020 izveden predhodni postopek in izdan sklep št. 35405-50/2020-18 z dne 29. 5. 2020, iz katerega izhaja, da za spremembo (t.i. optimizirani scenarij 2020) ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja. Predmet predhodnega postopka je bila sprememba že dovoljenega posega, in sicer sprememba ravnanja z izkopnim materialom (apnenec in fliš) glede na prvotni scenarij, predviden v Delnem okoljevarstvenem soglasju (prevoz flišnega materiala v predelavo v Salonit Anhovo, d.d. po cestah in železnici preko železniške postaje Koper – tovarna). Po novem scenariju bi se povečal obseg predelave v frakcije izkopanega kvalitetnega apnenca na treh gradbiščih za uporabo pri gradnji drugega tira, del izkopanega kvalitetnega fliša bi se uporabil za sanacijo kamnoloma Črni Kal – Črnotiče, ukinil pa bi se tudi transport viškov izkopnega materiala po cestah in železnici preko železniške postaje Koper – tovarna in predelava v Salonit Anhovo, d.d..

Iz zgoraj navedenega sklepa izhaja, da se bodo z obravnavano spremembo posega zmanjšali vplivi na okolje glede na prvotni scenarij ravnanja z izkopnim materialom, predviden v Delnem okoljevarstvenem soglasju in Dopolnilni odločbi. Z ozirom na spremenjene razmere (preobremenjenost obstoječe železniške proge od Divače do Kopra, ki je za prevoz izkopnega materiala ne bo mogoče uporabljati) je namreč sprememba ravnanja z izkopnim materialom nujno potrebna. Prav tako obstaja potreba po materialu za sanacijo kamnoloma Črni Kal - Črnotiče, ki ga mora koncesionar, Salonit Anhovo, Kamnolomi, d.o.o., v skladu s koncesijsko pogodbo sanirati po prenehanju izkoriščanja. Hkrati je bilo ugotovljeno, da bo višek kvalitetnega izkopnega materiala, ki je po predpisih o rudarstvu mineralna surovina, predstavljal stranski proizvod po predpisih, ki urejajo ravnanje z odpadki. Kvalitetni apnenec in fliš, ki bosta nastala pri gradnji predorov, sta snovno čisti materialni surovini in kot taki tehnično uporabljivi (dokazano na podlagi kemijskih in geoloških analiz: Poročilo o kemijskih lastnostih zemeljskega izkopa iz lokacije gradnje 2. tira železniške proge na odseku Divača – Koper ter njegovem naravnem zaledju (Georudeko d.o.o., št. GRE-SAK/3a/2019, 2019), Ravnanje z izkopanim materialom na trasi predorov drugega železniškega tira in poročilo o kemijskih lastnostih zemeljskega izkopa na odseku Divača – Koper (UL; Naravoslovnotehniška fakulteta, julij 2019)). Za opredelitev materiala kot stranskega proizvoda je nosilec nameravanega posega sprejel "Protokol ravnanja z izkopnim materialom – mineralno surovino pri gradnji drugega tira železniške proge Koper – Divača kot s stranskim proizvodom" (maj 2020, s spremembami), ki določa postopke nadzora nad kvaliteto in količino materiala kot surovine.

Dne 29. 5. 2020 je bil izdan tudi sklep št. 35405-91/2020-15 za poseg: Sprememba načina sanacije kamnoloma Črni Kal – Črnotiče.

Za spremembo ravnanja z viški izkopnega materiala v času gradnje (t.i. optimizirani scenarij 2021) je bil izveden še en predhodni postopek in dne 4. 1. 2022 izdan sklep št. 35431-32/2021-2550-18, da ponovna presoja vplivov na okolje ni potrebna. Predmet tega predhodnega postopka je bila sprememba ravnanja z viški izkopnega materiala glede na optimizirani scenarij 2020 (predhodni postopek zaključen z izdajo sklepa št. 35405-50/2020-18 z dne 29. 5. 2020) v delu, ki se nanaša na predelavo v frakcije kakovostnega apnenca za uporabo pri gradnji drugega tira, vgradnjo fliša za sanacijo kamnolomov in rabo/skladiščenje viška kakovostnega apnenca, in sicer:

- apnenec, ki je mineralna surovina/stranski proizvod in ki se uporabi pri gradnji drugega tira, se izven gradbišč drugega tira, namesto na eni lokaciji (kamnolom Črni Kal – Črnotiče), predeluje na dveh lokacijah in sicer v kamnolomih Črni Kal – Črnotiče (6.570 m³) in Laže (650.430 m³);
- fliš, ki je mineralna surovina/stranski proizvod, se, namesto na eni lokaciji (kamnolom Črni Kal – Črnotiče), vgrajuje za sanacijo kamnolomov na treh lokacijah in sicer v kamnolomih Črni Kal – Črnotiče (12.660 m³), Laže (851.427 m³) in Griža (75.963 m³);

- višek apnenca, ki je mineralna surovina/stranski proizvod (547.150 m³), za katerega je bil po optimiziranem scenariju 2020 predviden odvoz v kamnolom Črni Kal – Črnotiče, se delno nepredelan porabi pri gradnji drugega tira za nasipe, delno pa uporabi za druge namene (gradnja bodočega vzporednega tira ali prodaja na trgu).

Vgradnja fliša, ki je mineralna surovina/stranski proizvod, na ostalih lokacijah – Bekovec (288.000 m³), Šalara (196.000 m³) in Ankaranska Bonifika (130.000 m³), ki so bile vse že predmet presoje vplivov na okolje in izdaje Delnega okoljevarstvenega soglasja in Dopolnilne odločbe, ostaja nespremenjena. Nespremenjen ostaja tudi obseg vnosa v tla po postopku R10 odpadka št. 17 05 04 (nehomogen apnenčast in flišni material) na lokaciji Bekovec (454.000 m³), ki je bil prav tako že predmet presoje vplivov na okolje in izdaje Delnega okoljevarstvenega soglasja in Dopolnilne odločbe.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-353/2022-2550-4 z dne 7. 12. 2022 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka, določenega v javnem naznanilu, to je od 12. 12. 2022 do 10. 1. 2023.

V tem času na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, oziroma na gp.mop@gov.si ni bila posredovana nobena pripomba. Prav tako v tem času ministrstvo ni prejelo nobene zahteve za vstop.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis obstoječega stanja in nameravanega posega

Trasa drugega tira poteka po območju občin Divača, Sežana, Hrpelje - Kozina in Mestne občine Koper, v pasu med državno cesto Divača – Črni kal – Srmin in državno mejo z Italijo. V koridorju se umešča v smeri SV–JV med naselja Divača, Lokev (pri Divači), Vrhpolje, Krvavi Potok in Nasirec, Beka, Gabrovica in Črni Kal, Osp, Plavje, Škofije, Dekani in Srmin.

Območje posega, glede na regionalno razvrstitev krajinskih tipov Slovenije, sodi v južni del Primorske regije, to je območja, do kamor sega vpliv sredozemskega podnebja. Trasa poteka preko razmeroma velikega in raznolikega prostora med Divačo in slovensko obalo, v katerem se izmenjujejo tri izrazito različne enote: Kras z Zgornjim Petrinjskim in Spodnjim Krasom, ki z ostrim prehodom preko Kraškega roba prehaja v flišno gričevje med Osapsko in Rižansko dolino. V splošnem ima celotno območje izreden naravovarstveni pomen, je bogato z območji in objekti kulturne dediščine ter ima pestro, značilno in razpoznavno krajino. V večjem delu trasa prečka redko poseljeno in naravno ohranjeno območje Krasa, Kraškega roba in Tinjanskega hribovja, pri čemer je večji del proge speljan skozi predore, brez vmesnih postaj. Spodnji del trase, od Dekanov do priključka Bivje, prečka intenzivno obdelane kmetijske površine, ki pa jih z vseh strani obdaja sub-urbanizirana krajina.

Trasa poteka skozi zelo ranljivo in občutljivo območje kraško-razpoklinskih vodonosnikov, ki pripadajo sistemom vodnih virov Rižane, Glinščice, Boljunca in Notranjske reke. Sistemi so ranljivi glede hidrološkega režima in glede kakovosti vode. Potek trase je načrtovan tako, da se v čim večjem delu izogne vodovarstvenim območjem vodnega telesa vodonosnikov Rižane, ki predstavljajo glavni vir pitne vode za celotno slovensko primorje. Trasa le v manjšem delu poteka

po robu III. vodovarstvenega območja; na tem delu, kot tudi na preostalem delu njenega poteka po kraškem območju, je le-ta umeščena v vodotesno predorsko cev (predora T1 in T2, ki sta s premostitvenimi objekti in galerijami v obliki vodotesnih cevi za prečkanje občutljivega zaščitene območja doline Glinščice povezana v enotno dolgo predorsko cev).

Za kraško območje, po katerem poteka trasa, je značilna pestra favna in flora ter številna območja z naravovarstvenim statusom: posebno varstveno območje in območje, pomembno za skupnost Kras, ekološko pomembno območje Kras, zavarovano območje Beka, naravna vrednota Glinščica - soteska, naravna vrednota Glinščica, naravna vrednota Kraški Rob, predlagan regijski park Kraški regijski park, predlagana naravna vrednota Kras, predlagan krajinski park Kraški Rob in predlagana naravna vrednota Karbonati. Servisna cev predora T2 prečka naravno vrednoto Jurjeva jama v Lokah. Celotno območje Krasa, preko katerega poteka trasa, spada med območja pričakovanih naravnih vrednot, zlasti geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Približno 3,3 km oz. 12 % trase drugega tira poteka po območjih z bolj ali manj kvalitetnimi gozdovi, v katerih prevladuje nizkoraslo drevje in grmovje, značilno za kraška in priobalna območja.

Območje posega drugega tira se ureja z naslednjimi prostorskimi akti:

- Uredba o državnem lokacijskem načrtu za drugi tir železniške proge na odseku Divača - Koper (Uradni list RS, št. 43/05, 48/11, 59/14, 88/15) (v nadaljevanju DLN);

Za območje Bekovec:

- Uredba o lokacijskem načrtu za avtocesto na odseku Klanec – Srmin (Uradni list RS, št. 51/99) in
- Uredba o državnem lokacijskem načrtu za hitro cesto na odseku Koper – Izola (Uradni list RS, št. 112/04).

V okviru sprememb in dopolnitev DLN je bil izveden postopek celovite presoje vplivov na okolje. V okviru navedenih sprememb in dopolnitev je bila kot prostor za vnos zemeljskega izkopa v tla po postopku R10 presojana tudi lokacija Bekovec. Glede na to, da je bila navedena lokacija v času sprejema zgoraj dveh navedenih lokacijskih načrtov namenjena potrebam avtocestnega programa, je bil med nosilcem nameravanega posega in Družbo za avtoceste v RS dne 14. 04. 2011 sklenjen sporazum, s katerim je bilo dogovorjeno, da se lokacija v obsegu in pod pogoji kot je predvideno v zgoraj navedenih uredbah, nameni za potrebe odlaganja viškov materiala za potrebe gradnje drugega tira.

Po Uredbi o lokacijskem načrtu za avtocesto na odseku Klanec - Srmin, je predvidena zmogljivost lokacije za odlaganje 807.000 m³ zemeljskih materialov. Na lokaciji Bekovec je bilo v času izgradnje avtoceste na odseku Klanec - Srmin že vgrajeno približno 65.000 m³ materiala. Za trajno odlaganje viškov in nevgradljivih materialov, nastalih pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, je bilo tako predvideno 742.000 m³ odlagalnega prostora. Za območje Bekovec je bila izdelana presoja vplivov na okolje v sklopu celotnega posega drugega tira.

Izvajanje glavnih gradbenih del že poteka tekoče skladno po potrjenem optimalnem scenariju 2021. Predvideno je, da se na območje Bekovca vgradi predvidoma 742.000 m³ materiala. Glede na predhodne podatke pričakovanih količin izkopa je bilo v vseh scenarijih predvideno, da se na območje Bekovec vgrajuje 454.000 m³ zemeljskega izkopa, ki nastane v začetnih fazah izvajanja predorskih cevi in do 288.000 m³ flišnega materiala, ki je lahko, po posameznih predorskih cevih glede na predhodne geološke raziskave, tudi slabše kvalitete in ima status stranskega proizvoda ali zemeljskega izkopa. Čisti apnenec in čisti fliš imata, že skladno s scenarijem 2020 ravnanja z viški materialov, kot čisti mineralni surovini okoljsko status stranskega proizvoda, nečisti material pa ima status zemeljskega izkopa.

Po navedbah nosilca nameravanega posega je bilo v mesecu oktobru 2022 vgrajeno na lokacijo Bekovec okoli 700.000 m³ materiala od predhodno ocenjenih 742.000 m³. Preostanek do predvidene količine naj bi bil vgrajen do konca leta 2022. Pri geodetski odmeri rednega preverjanja vgrajenih količin materialov je bilo ugotovljeno, da je območje večje in da bi bila možna vgradnja večje količine materiala in sicer na zadnji nivo vnosa.

V teku izvajanja del je bilo, poleg možnosti večje količine vnosa, ugotovljeno:

- da je obstoječa brežina obstoječih nanosov še iz časa gradnje avtocestnega programa mestoma nestabilna zaradi erozije in nedokončanega nasipavanja na območje in
- da je zadnja faza rekultivacije, s katero je predvidena izvedba nasada oljk, bolj optimalna, v kolikor se jo izvede na zadnjem najvišjem nivoju območja, ker je nasad bolj osončen in omogoča bolj kvaliteten pridelek; z dodatnim nasipavanjem zadnjega nivoja se tako poveča tudi površina za nasada oljk.

Nosilec nameravanega posega je tako natančneje preveril te možnosti z dopolnitvijo projekta za izvedbo, s katerim je bilo ugotovljeno, da je ob povečanju zadnjega platoja možno vgraditi do 160.000 m³ dodatnega materiala. Ob upoštevanju teh dodatnih količin in ob isti dinamiki in pogojih izvajanja del, bi se vgradnja na lokacijo Bekovec podaljšala za ca. 6 mesecev.

Navedene dodatne količine 160.000 m³ so po veljavnem optimiziranem scenariju 2021 predvidene za vnos na lokacijo kamnoloma Laže, za potrebe sanacije opuščenih delov kamnoloma (kot mineralna surovina in okoljsko kot stranski proizvod), vendar pomeni možnost vgradnje večjih količin v območje Bekovec po navedbah nosilca nameravanega posega manjše transportne poti za to količino materiala in s tem manjše vplive na okolje v času izvajanja del. Hkrati pa bi se s tem dodatnim materialom rešilo problematiko nestabilnih brežin in pripravilo optimalnejši teren za zasaditev oljčnega nasada kot rekultivacijo degradiranih kmetijskih površin.

Navedena dodatna količina flišnega materiala na območju Bekovec ne pomeni večje količine skupno pričakovanih količin materiala, ki nastanejo pri gradnji predorov, pač pa gre za odstopanje razporeditve količin materiala po posameznih predhodno predvidenih in presojanih lokacijah. Skupno bi se tako na območje Bekovca vgradilo 902.000 m³ materiala.

Upoštevajoč nameravani poseg je način ravnanja z izkopanim materialom naslednji:

Izkopni material	Količina (m ³) - neraščeno stanje	
SKUPNA KOLIČINA	4.149.200	od tega:
APNENEC - MINERALNA SUROVINA	2.141.150	od tega:
Predelava v frakcije (drobljenje, sejanje) na 3 gradbiščih drugega tira za uporabo pri gradnji drugega tira (tamponi, beton ...)		937.000
Predelava v frakcije v Kamnolomu Črni Kal - Črnotiče (1%) za uporabo pri gradnji drugega tira (tamponi, beton ... za Sklop 2 in Sklop 3)	6.570	657.000
Predelava v frakcije v Kamnolomu Laže (99%) za uporabo pri gradnji drugega tira (tamponi, beton ... za Sklop 2 in Sklop 3)	650.430	
višek materiala, ki se ne uporabi za gradnjo drugega tira (možnost uporabe za gradnjo vzporednega tira)		547.150
FLIŠ – ČISTA MINERALNA SUROVINA	1.554.050	od tega:
Kamnolom Črni Kal - Črnotiče - vgradnja za sanacijo kamnoloma	12.660	780.050
Kamnolom Laže- vgradnja za sanacijo kamnoloma brez količine 160.000 m ³ *	691.427	
Kamnolom Griža - vgradnja za sanacijo kamnoloma	75.963	
Ankaranska Bonifika – vgradnja		130.000
Opuščeni laporokop ob Šmarski cesti (Šalara) – vgradnja		196.000
Bekovec – vgradnja **		288.000
Bekovec - vnos namesto na lokacijo Laže ***		160.000
NEHOMOGEN MATERIAL - ODPADEK 17 05 04	454.000	od tega:
Bekovec - vnos v tla (R10)		454.000 ****

* - Flišni material v količini 160.000 m³ se namesto v kamnolom Laže prepelje na lokacija Bekovec

** - Flišni material v količini 288.000 m³ je predviden že v prvem osnovnem scenariju in v vseh predhodnih postopkih za vnos na lokacijo Bekovec

*** - Sprememba vnosa flišnega materiala v dodatni količini 160.000³ in se spreminja v predlaganem spremenjenem scenariju, ki je predmet tega predhodnega postopka

**** - Količina materiala za vnos na lokacijo Bekovec je bila predhodno predvidena za količine 454.000 m³ + 288.000 m³ = 742.000 m³, z dodatnim materialom 160.000 m³ je skupna predvidena količina 902.000 m³. Material v količini 288.000 m³ in v dodatni količini 160.000 m³ je predvidoma čisti fliš. V kolikor je ugotovljeno, da je izkopani flišni material nehomogen in da nima statusa čiste minerale surovine, je kot tak še vedno primeren za vgradnjo na lokacijo Bekovec, ki je namenjena vgradnji zemeljskega izkopa po postopku R10.

Lokacije za vnos materiala, Šalara (opuščeni laporokop ob Šmarski cesti), Ankaranska Bonifika in Bekovec za vnos zemeljskega izkopa v tla po postopku R10, so bile vse že predmet presoje vplivov na okolje in se tudi v dodatnih predhodnih postopkih niso spreminjale.

Tri lokacije kamnolomov Laže, Črnotiče ter Griža so bile predmet predhodnega postopka za »optimizirani scenarij 2021« skladno s sklepom ministrstva št. 35431-32/2021-2550-18 z dne 7. 1. 2022 z ugotovitvijo, da novo okoljevarstveno soglasje ni potrebno. Ker se tokratna vloga za predhodni postopek nanaša na material, ki bi se ga namesto v kamnolom Laže v količini do 160.000 m³ vnašalo na območje Bekovca, sta v tem predhodnem postopku obravnavani lokaciji Laže in Bekovec.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Predelava apnenca (mineralna surovina) za uporabo pri gradnji drugega tira in sanacija kamnoloma s flišem (mineralna surovina) na območju kamnoloma Laže je predvidena na zemljiščih v k.o. 2446 Laže s parcelnimi št. 1316/62, 1316/63, 1316/66, 1316/72, 1316/74, 1320/15, 1320/16, 1320/27, 1320/28, 1320/29, 1320/65, 1320/66, 1322/1 in 1322/3. Dostop do kamnoloma je preko A1 – priključka Razdrto, v nadaljevanju pa preko državnih cest R2–4097 odsek 0306 Postojna – Razdrto in R2–4099 odsek 0307 Razdrto – Senožetice ter dovozne ceste do kamnoloma v skupni dolžini ca. 3,4 km. Dvozna pot je v celoti asfaltirana. Kamnolom se nahaja izven vodovarstvenih območij in območij varovanih po predpisih o ohranjanju narave. Kamnolom Laže se prav tako nahaja izven območij evidentirane dediščine in spomenikov ter vplivnih območij. Tudi v neposredni bližini dovozne ceste do kamnoloma, ki bo uporabljena za dovoz izkopskega materiala, teh objektov in območij ni.

Območje Bekovec je skladno z veljavnimi okoljskimi dokumenti za drugi tir predvideno za trajno odlaganje viškov in nevgradljivih materialov pridobljenih pri gradnji drugega tira železniške proge Divača-Koper. Lokacija se nahaja v zgornjem delu hudourniške grape Krniškega potoka pod naseljem Črni Kal v bližini trase drugega tira na zemljiščih v k.o. 2602 Rožar s parcelnimi št. 2348/5, 2351/9, 2351/11, 2351/4, 2351/10, 2352/1, 2352/16, 2352/11, 2354/1, 2354/27, 2354/28, 2354/32, 2354/33, 2354/8, 2354/12, 2354/36, 2355/26, 2356/2, 2357/18, 2357/21, 2357/22, 2357/6, 2357/7, 2357/8, 2357/20, 2357/11, 2357/12, 2357/13, 2357/14, 2357/15, 2357/16, 2358/2, 2358/8, 2358/9, 2358/4, 2358/6, 2632/9, 2640/28, 2640/25, 2640/27, 2671/2, 2671/6, 2671/8, 2671/4, 2671/5, 727/10, 727/2, 727/3, 727/4, 727/65, 727/64, 727/62, 728/1 in v k.o. 2600 Črni kal s parcelnimi št. 2688/2, 2689, 2690, 2692/2, 2693/1, 2693/5, 2693/6, 2695/9, 2695/10, 3377/27. Lokacija območja Bekovca omogoča dober dostop iz obstoječih državnih cestnih povezav, saj se nahaja neposredno ob državni regionalni cesti R1-208 Črni Kal – Rižana. Za transport viškov in nevgradljivih materialov, z različnih območij gradnje drugega tira železniške proge Divača-Koper, do mesta trajnega odlaganja, je tako mogoča uporaba državne ceste R2-409 Divača – Črni Kal (nekdanja magistralna cesta) in državne ceste R1-208 Črni Kal - Rižana, ki pripelje neposredno do vhoda na območje odlaganja materialov. Prav tako je mogoča uporaba avtoceste A1 Ljubljana – Srmin, ki se v priključku Črni Kal neposredno navezuje na državno cesto R1-208 Črni Kal - Rižana, ki pripelje neposredno do vhoda na območje odlaganja materialov.

Vhod na obravnavano območje za trajno odlaganje viškov in nevgradljivih materialov, se nahaja na severovzhodnem delu obravnavanega območja.

Lokacija Bekovca je hudourniška dolina potoka Krnica. Vse vodne ureditve za kanaliziranje vtokov v osrednji podzemni kanal so bile izvedene v prvi fazi pred samim nasipavanjem zemljine. Začasno za čas izvajanja del je v ta podzemni kanal prestavljena tudi struga krniškega potoka, ki se po končani gradnji izvede na zadnjem nasipnem nivoju, tako da dobi Krnica novo strugo. Z nameravanim posegom se obstoječe stanje hudourniških voda še dodatno izboljša in pomeni pozitiven vpliv gradnje. Sicer se lokacija Bekovec nahaja izven vodovarstvenih območij in območij varovanih po predpisih o ohranjanju narave. Lokacija se prav tako nahaja izven območij evidentirane dediščine in spomenikov ter vplivnih območij.

Organ, ki vodi postopek, mora v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju ZUP) med postopkom ves čas ugotavljati dejansko stanje in izvajati dokaze o vseh dejstvih pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZUP, kjer je določeno, da organ, ki vodi postopek, lahko zaprosi drug organ za pojasnila in podatke, potrebne za ugotovitev dejstev, pomembnih za izdajo odločbe, je ministrstvo za mnenje v tem predhodnem postopku glede obstoječega stanja okolja zaradi emisij v vode v času gradnje II. tira železniške proge Divača – Kioper (lokacija Bekovec) zaprosilo Agencijo Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ARSO).

Ministrstvo je dne 21. 12. 2022 prejelo s strani ARSO mnenje št. 35431-353/2022-2550-5 z dne 21. 12. 2022, ki je bilo podano na podlagi pregleda naslednjih poročil:

- Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda – meritve ničelnega stanja pred pričetkom gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – NIČELNO STANJE, št. poročila: CEVO – 265/2021-C-1, 28. 5. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – Gradnja – junij 2021, št. poročila: CEVO – 265/2021-C-2, 30. 6. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – Gradnja – maj 2022, št. poročila: CEVO – 265/2021-C-3, 1. 6. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor;
- Poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda v času gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – vzorčenje dne 19. 10. 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-C-1, 14. 11. 2022, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor.

ARSO v mnenju navaja, da je v navedenih poročilih izveden samo omejen obseg monitoringa in opozarja, da je za celovito oceno stanja frekvenca monitoringa prenizka, prav tako obseg analiz. Manjkajo osnovni parametri, kot so amonij, nitrat, nitrit, celotni fosfor in kovine, z vidika vplivov gradnje pa še parametra klorid in sulfat. Za amonij, nitrat, nitrit, celotni fosfor ter posebna onesnaževala bi morale biti najmanj 4 meritve v 1 letu, za kemijsko stanje 12 meritev, mesečno v enem letu.

Na podlagi rezultatov analiz PAH-ov, ki so parametri za oceno kemijskega stanja in AOX, mineralnih olj, ki sta posebni onesnaževali in del ocene ekološkega stanja površinskih voda, je ARSO podal naslednje mnenje.

Posebna onesnaževala so snovi, za katere je na nacionalnem nivoju ugotovljeno, da zaradi njihove prisotnosti in razširjenosti uporabe predstavljajo tveganje za vodno okolje in človeka. Ekološko stanje površinskih voda se na podlagi posebnih onesnaževal ocenjuje s tremi razredi kakovosti: zelo dobro, dobro in zmerno ekološko stanje.

Seznam posebnih onesnaževal, kot tudi njihove mejne vrednosti za razvrstitev v razred ekološkega stanja, je določen v Uredbi o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2). Meje vrednosti so za zelo dobro ekološko stanje določene kot letna povprečna vrednost parametra (LP-OSK), za dobro ekološko stanje pa kot LP-OSK in kot največja dovoljena koncentracija parametra (NDK-OSK).

Ekološko stanje površinskih voda glede na posebna onesnaževala se ugotavlja v vodi na posameznem merilnem mestu na podlagi izračuna letne povprečne vrednosti in največje izmerjene vrednosti posebnih onesnaževal, za katera je v uredbi določen NDK-OSK. Letno povprečno vrednost parametra se izračuna kot aritmetično srednjo vrednost koncentracij, izmerjenih v različnih časovnih obdobjih leta. Rezultat analize se opredeli kot polovica vrednosti meje določljivosti (LOQ), kadar je izmerjena koncentracija parametra < LOQ. Za posebna onesnaževala je po Pravilniku o monitoringu stanja površinskih voda (Uradni list RS, št. 10/09, 81/11, 73/16 in 44/22 – ZVO-2) potrebno spremljanje vsaj 4-krat v obdobju enega leta. Vodno telo površinske vode ima zelo dobro stanje, če letna povprečna vrednost nobenega od parametrov ne presega mejne vrednosti (LP-OSK) za zelo dobro stanje, dobro stanje pa, če letna povprečna vrednost in največja izmerjena koncentracija nobenega od parametrov ne presega mejne vrednosti (LP-OSK in NDK-OSK) za dobro stanje. Vodno telo površinske vode je v zmernem stanju, če letna povprečna vrednost ali največja izmerjena koncentracija parametra presega mejno vrednost (LP-OSK ali NDK-OSK) za dobro stanje.

V okviru monitoringa stanja okolja zaradi emisij v vode pred in v času gradnje II. tira železniške proge Divača – Koper sta se spremljali posebni onesnaževali AOX in mineralna olja, za katera so po Uredbi o stanju površinskih voda določene mejne vrednosti LP-OSK, NDK-OSK ni določen. Vodno telo površinske vode je v zmernem stanju, če letna povprečna vrednost parametra presega mejno vrednost (LP-OSK) za dobro stanje. Za Krniški potok je glede na rezultate analiz letna povprečna vrednost v letu 2022 za AOX 24 µg/L kar presega mejno vrednost 20 µg/L. Preseganje mejne vrednosti je posledica visoke koncentracije AOX, izmerjene 12. 5. 2022. Za mineralna olja ni preseganj mejne vrednosti LP-OSK. Za Krniški potok je torej na podlagi analiz v letu 2022 ugotovljeno zmerno stanje zaradi preseganja LP-OSK za AOX. Za leto 2021 je ekološko stanje na podlagi AOX in mineralnih olj dobro. Za Rižano na merilnem mestu Gr-Pv2 gorvodno je v letu 2021 ugotovljeno zmerno stanje zaradi preseganja LP-OSK za AOX (22,5 µg/L), v letu 2022 pa je stanje dobro. Za Rižano na merilnem mestu Gr-Pv3 dolvodno je ekološko stanje na podlagi AOX in mineralnih olj dobro v letih 2021 in 2022.

Ocena kemijskega stanja predstavlja obremenjenost površinskih voda s prednostnimi snovmi, za katere so na območju držav Evropske skupnosti postavljeni enotni okoljski standardi kakovosti. Vodno telo površinske vode ima dobro kemijsko stanje, če:

- letna povprečna vrednost parametra kemijskega stanja, izračunana kot aritmetična srednja vrednost koncentracij, izmerjenih v različnih časovnih obdobjih leta v vodi, za nobenega od parametrov kemijskega stanja ni večja od LP-OSK,
- največja izmerjena vrednost parametra kemijskega stanja za nobenega od parametrov kemijskega stanja v vodi ni večja od NDK-OSK.

Za parametre kemijskega stanja je po Pravilniku o monitoringu stanja površinskih voda potrebno mesečno spremljanje v obdobju enega leta. V okviru monitoringa ureditev območja deponije Bekovec pri gradnji drugega tira železniške proge Divača Koper so se spremljali naslednji parametri kemijskega stanja, za katere so določeni okoljski standardi kakovosti: antracen, naftalen, fluoranten, benzo(a)piren. Za antracen, naftalen in fluoranten tekom monitoringa v letih 2021, 2022 ni ugotovljenih preseganj LP-OSK in NDK-OSK. Za benzo(a)piren je možna ocena kemijskega stanja le na podlagi NDK-OSK, glede na LP-OSK pa ni mogoča, ker je LOQ analize

metode večji od LP-OSK. Za benzo(a)piren tekom monitoringa v letih 2021, 2022 ni ugotovljenih preseganj LP-OSK. Na podlagi spremljanja navedenih parametrov kemijskega stanja v letih 2021 in 2022 je za vsa tri merilna mesta ugotovljeno dobro kemijsko stanje.

Ministrstvo je mnenje ARSO nosilcu nameravanega posega posredovalo v opredelitev z dopisom št. 35431-353/2022-2550-8 z dne 16. 1. 2023 in z njegove strani dne 27. 1. 2023 prejelo odgovor oz. dopis št. 40-60/2023 z dne 23. 1. 2023 z naslovom "Odgovor na poziv k predložitvi dokazov v predhodnem postopku za poseg: sprememba veljavnega scenarija z viški izkopanega materiala pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – LOKACIJA BEKOVEC".

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Emisije onesnaževal v zrak in emisije toplogrednih plinov

Kot izhaja iz opisa nameravanega posega, je bila količina 160.000 m³, po veljavnem optimiziranem scenariju 2021 (ki je bil predmet predhodnega postopka, ki se je zaključil z izdajo sklepa št. 35431-32/2021-2550-18 z dne 4. 1. 2022) predvidena za vnos na lokacijo kamnoloma Laže, za potrebe sanacije opuščenih delov kamnoloma (kot mineralna surovina in okoljsko kot stranski proizvod). Možnost vgradnje teh količin v območje Bekovec predstavlja krajše transportne poti za to količino materiala in s tem manjše vplive na okolje (kot posledica transporta materiala) v času izvajanja del. Vožnje se bodo odvijale po istih dostopnih cestah z enakim dostopom na območje Bekovec, skladno z izhodišči iz postopka presoje vplivov na okolje oz. PVO. Vožnje se bodo vršile v svetlem delu dneva, razen ob nedeljah in praznikih, ne glede na to, da se gradnja predorov vrši 24/7. Predvidena večja količina materiala se bo dovažala v enaki dinamiki kot v obstoječem stanju, in sicer v okviru maksimalnega dovoljenega števila tovornih vozil v dnevu skladno s številom transportov, ki je predpisano v Strokovni oceni možnih pomembnih vplivov na okolje za spremembo posega (obremenitev s hrupom, kakovost zraka, emisije TPG, vibracije), št. elaborata: P-2021-063, december 2021, EPI SPEKTRUM d.o.o., Strossmayerjeva ulica 11, 2000 Maribor. Zaradi dovažanja večji količin materiala se bo vgradnja na lokacijo Bekovec podaljšala za ca. 6 mesecev. Najvišje dovoljeno število vozil bo torej na dnevni bazi ostalo enako.

Izvedba vnosa materiala na lokacijo Bekovec se že izvaja. Izvajalec mora ob izvajanju del izvajati vse ukrepe, določene v DLN, Delnem okoljevarstvenem soglasju in Dopolnilni odločbi. Hkrati mora izvajati vse zahtevane monitoringe v času izvajanja del: predpisane meritve zraka in vsebnost PM₁₀ delcev. Na območju Bekovca je zahtevana meritev kakovosti zraka na lokaciji Črni kal 81. V fazi izvajanja ničelnih meritev je bilo ugotovljeno, da je objekt Črni Kal 81 (predvidena lokacija merilnega mesta skladno z Načrtom monitoringa za etapo 1 in Celostnim načrtom) po evidenci CRP - Centralnega registra prebivalstva nenaseljen (nima prijavljenega stalnega ali začasnega prebivališča) in lastnik objekta živi v tujini. Prvi sosednji stanovanjski objekt, kjer ljudje živijo, je Črni Kal 79. Ničelne meritve so zato bile izvedene na lokaciji Črni Kal 79. Po strokovni oceni izvajalca monitoringa gre za minimalni premik in ustrezen premik lokacije meritev. Ministrstvo je na podlagi proučitve predloženih poročil o meritvah obremenitve zunanje zraka zaradi zaprašenosti med izvedbo gradbenih (št. CEVO-265/2021-B-1 (ničelno stanje), št. CEVO-265/2021-B-2, št. CEVO-265/2021-B-3, št. CEVO-387/2021-B-1, št. CEVO-387/2021-B-2) ugotovilo, da v obdobjih meritev koncentracije delcev PM₁₀ niso prekoračile dnevno mejno vrednost, ki je 50 µg/m³ (Uredba o kakovosti zunanje zraka, Uradni list RS, št. 9/11, 8/15, 66/18 in 44/22-ZVO-2).

Glede na navedene ugotovitve ministrstvo meni, da tudi v okviru nameravanega posega, ki predstavlja vnos dodatnih 160.000 m³ na obravnavno lokacijo (z enako dinamiko kot v obstoječem stanju), ni pričakovati povečanja vplivov z vidika emisij onesnaževal v zrak in emisij toplogrednih plinov ter da dodatni omilitveni ukrepi za preprečevanje ali zmanjšanje delcev PM₁₀ niso potrebni. Mora pa nosilec nameravanega posega še naprej dosledno izvajati zakonsko predpisane

omilitvene ukrepe za zmanjševanje prašenja (vlaženje in pokrivanje problematičnih delov) in pogoje iz Delnega okoljevarstvenega soglasja.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega okolje z vidika emisij topolgrelnih plinov in z vidika emisij snovi v zrak (PM₁₀ delci) v času izvajanja del ne ocenjuje kot pomemben.

Emisije snovi v vode

Lokacija Bekovca je hudourniška dolina potoka Krnica. Vse vodne ureditve za kanaliziranje vtokov v osrednji podzemni kanal so bile izvedene v prvi fazi pred samim nasipavanjem zemljine. Začasno za čas izvajanja del je v ta podzemni kanal prestavljena tudi struga Krniškega potoka, ki se po končani gradnji izvede na zadnjem nasipnem nivoju, tako da dobi Krnica novo strugo. Z nameravanim posegom se obstoječe stanje hudourniških voda še dodatno izboljša in pomeni pozitiven vpliv gradnje. Sicer lokacija Bekovec ne predstavlja vodovarstvenega območja.

Skladno s predpisanimi monitoringi se v fazi izvajanja del na lokaciji Bekovec izvajajo meritve kakovosti voda. Predpisane so meritve potoka Krnica na sami lokaciji Bekovec, kot tudi meritve Rižane nizvodno od vtoka Krnice v Rižano. Ministrstvo na podlagi proučitve predloženih poročil o okoljskem monitoringu površinskih voda (št. CEVO-265/2021-C-1 (ničelno stanje), št. CEVO-265/2021-C-2, št. CEVO-265/2021-C-3, št. CEVO-387/2021-C-1) in mnenja ARSO št. 35431-353/2022-2550-5 z dne 21. 12. 2022 ugotavlja, da sta se v okviru monitoringa stanja okolja zaradi emisij v vode pred in v času gradnje II. tira železniške proge Divača – Koper spremljali posebni onesnaževali AOX in mineralna olja, za katera so po Uredbi o stanju površinskih voda določene mejne vrednosti LP-OSK, NDK-OSK ni določen. Vodno telo površinske vode je v zmernem stanju, če letna povprečna vrednost parametra presega mejno vrednost (LP-OSK) za dobro stanje. Za Krniški potok je glede na rezultate analiz letna povprečna vrednost v letu 2022 za AOX 24 µg/L, kar presega mejno vrednost 20 µg/L. Preseganje mejne vrednosti je posledica visoke koncentracije AOX izmerjene 12. 5. 2022. Za mineralna olja ni preseganj mejne vrednosti LP-OSK. Za Krniški potok je torej na podlagi analiz v letu 2022 ugotovljeno zmerno stanje zaradi preseganja LP-OSK za AOX. Za leto 2021 je ekološko stanje na podlagi AOX in mineralnih olj dobro. Za Rižano na merilnem mestu Gr-Pv2 gorvodno je v letu 2021 ugotovljeno zmerno stanje zaradi preseganja LP-OSK za AOX (22,5 µg/L), v letu 2022 pa je stanje dobro. Za Rižano na merilnem mestu Gr-Pv3 dolvodno je ekološko stanje na podlagi AOX in mineralnih olj dobro v letih 2021 in 2022.

Ministrstvo nadalje ugotavlja, da so se v okviru monitoringa ureditev območja deponije Bekovec pri gradnji drugega tira železniške proge Divača Koper spremljali naslednji parametri kemijskega stanja, za katere so določeni okoljski standardi kakovosti: antracen, naftalen, fluoranten, benzo(a)piren. Za antracen, naftalen in fluoranten tekom monitoringa v letih 2021, 2022 ni ugotovljenih preseganj LP-OSK in NDK-OSK. Za benzo(a)piren je možna ocena kemijskega stanja le na podlagi NDK-OSK, glede na LP-OSK pa ni mogoča, ker je LOQ analize metode večji od LP-OSK. Za benzo(a)piren tekom monitoringa v letih 2021, 2022 ni ugotovljenih preseganj LP-OSK. Na podlagi spremljanja navedenih parametrov kemijskega stanja v letih 2021 in 2022 je za vsa tri merilna mesta ugotovljeno dobro kemijsko stanje.

V zvezi z mnenjem ARSO, je nosilec nameravanega posega dne 27. 1. 2023 podal odgovor v dopisu št. 40-60/2023 z dne 23. 1. 2023 z naslovom "Odgovor na poziv k predložitvi dokazov v predhodnem postopku za poseg: sprememba veljavnega scenarija z viški izkopanega materiala pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper: Optimizirani scenarij 21 – LOKACIJA BEKOVEC". Iz citiranega dopisa izhaja, da se glede na veljavne okoljske dokumente, ki so bili pridobljeni za gradnjo drugega tira železniške proge, že od začetka gradnje drugega tira izvajajo vsi za čas gradnje predpisni monitoringi, ki jih izvajajo akreditirani izvajalci za posamezna področja. Vrste posameznih monitoringov kot tudi obseg in frekvenca le-teh se izvaja na podlagi obsega, opredeljenega v Celostnem načrtu okoljskega monitoringa v času gradnje (Aquarius d.o.o., Ljubljana, dec. 2013, dop. december 2014) in na podlagi obsega, določenega v PVO. PVO in Celostni načrt monitoringa z datumom december 2013 sta bila del vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja.

Monitoring površinskih voda v sklopu ureditve območja Bekovec se, kot vsi ostali, izvajajo v obsegu in frekvenci izhodišč navedenih dokumentov. Poročila meritev, ki so bila izdelana pred decembrom 2022, so bila že sestavni del vloge za začetek predhodnega postopka z dne 6. 12. 2022. Nosilec nameravanega posega je kot priložo dopisa priložil še najnovejše poročilo o monitoringu kakovosti površinskih voda v času gradnje za projekt, in sicer: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 2 in 3), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper, vzorčenje dne 20. 12. 2022, št. poročila: CEVO – 387/2021-C-2. Rezultati ne izkazujejo povečanih merjenih vrednosti oz. ne izkazujejo bistvenih sprememb, ki bi izkazovale vpliv gradnje ter bi zahtevali potrebne dodatne ukrepe na gradbišču.

Iz dopisa nosilca nameravanega posega še izhaja, da je namen predpisanega monitoringa vplivov gradnje, spremljanje bistvenih parametrov v površinski vodi (na relevantnih merilnih mestih dolvodno od posega), ki bi pokazali potencialni vpliv gradnje zaradi morebitnih iztekanj tekočin nevarnih snovi gradbene mehanizacije in tovornih vozil. S tem se sproti preverja učinkovitost izvajanja zaščitnih in omilitvenih ukrepov ter potrebe po morebitnem dodatnem nadzoru in ukrepih. Monitoring med gradnjo praviloma ni namenjen celoviti oceni stanja površinskega vodotoka, za katere je potrebna spremljava več parametrov mesečno. Celovita ocena stanja vodotoka Rižana se izvaja v sklopu državnega monitoringa (po podatkih izvajalca monitoringa površinskih vod na vsaj dveh merilnih mestih na Rižani). Nosilec nameravanega posega v dopisu zaključuje, da se monitoringi izvajajo v obsegu in periodiki meritev, ki je predpisana skladno z vsemi veljavnimi okoljskimi dokumenti za gradnjo drugega tira, ki so bili potrjeni na vseh za to odgovornih inštitucijah, vključno z okoljevarstvenim soglasjem.

Upoštevajoč rezultate izvedenih monitoringov ministrstvo ocenjuje, da tudi pri nameravanemu posegu vpliv z vidika emisij v vode, kot posledica izvajanja del, ne bo pomemben, ob doslednem izvajanju ukrepov, določenih v DLN, Delnem okoljevarstvenem soglasju in Dopolnilni odločbi.

Nastajanje odpadkov

Količina materiala za vnos na lokacijo Bekovec je bila predhodno predvidena za količine 454.000 m³ nehomogenega materiala (odpadek s št. 17 05 04) in 288.000 m³ fliša, kot čiste mineralne surovine, kar skupaj znaša 742.000 m³. Z dodatno količino, predvideno z nameranim posegom, znaša končna predvidena količina 902.000 m³. Nosilec nameravanega posega ocenjuje, da bo material v dodatni količini 160.000 m³ predvidoma čisti fliš. V kolikor pa bo ugotovljeno, da je izkopani flišni material nehomogen in da nima statusa čiste mineralne surovine, bo kot tak še vedno primeren za vgradnjo na lokacijo Bekovec, in sicer po postopku R10. Za tako vnesen zemeljski izkop nosilec nameravanega posega po drugi točki prvega odstavka 10. člena Uredbe o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2) ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja za vnos zemeljskega izkopa v tla po postopku predelave odpadkov R10, mora pa z analizami zemeljskega izkopa s preskusnimi metodami predhodno dokazati, da zemeljski izkop ni onesnažen z nevarnimi snovmi tako, da bi se moral uvrstiti med nevarne gradbene odpadke v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki. Ministrstvo nadalje pojasnjuje, da dodatna količina materiala na območju Bekovec ne pomeni večje količine skupno pričakovanih količin materiala, ki nastanejo pri gradnji predorov, pač pa gre za odstopanje razporeditve količin materiala po posameznih predhodno predvidenih in presojanih lokacijah.

Ministrstvo vpliv nameravanega posega z vidika ravnanja z odpadki ne ocenjuje kot pomemben.

Hrup

V fazi izvajanja del se na lokaciji Bekovec vseskozi izvajajo predpisane meritve obremenitve s hrupom. Predpisane so meritve obremenitve s hrupom na objektu Črni kal 81. V fazi izvajanja ničelnih meritev je bilo ugotovljeno, da je objekt Črni Kal 81 (predvidena lokacija merilnega mesta skladno z Načrtom monitoringa za etapo 1 in Celostnim načrtom) po evidenci CRP - Centralnega registra prebivalstva nenaseljen (nima prijavljenega stalnega ali začasnega prebivališča) in lastnik objekta živi v tujini. Prvi sosednji stanovanjski objekt, kjer ljudje živijo, je Črni Kal 79. Ničelne meritve obremenitve s hrupom so bile zato izvedene na lokaciji Črni Kal 79. Po strokovni

oceni izvajalca monitoringa gre za minimalni premik in ustrezen premik lokacije meritev. Območje merilnega mesta se glede na lokacijo, bližino drugih objektov in namembnost prostora uvršča v območje s III. stopnjo varstva pred hrupom, glede na določila Uredbe o mejnih vrednostih hrupa v okolju (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2). Na podlagi izmerjenih vrednosti ravni hrupa ter izračunov kazalcev hrupa zaradi obratovanja več linijskih virov v obstoječem stanju, izvajalec meritev IVD Maribor, Valvsorjeva ulica 73, 2000 Maribor, ocenjuje, da na merilnem mestu Gr-Hr 01 na naslovu Črni Kal 79, celotna obremenitev s hrupom ni presežena za območje s III. stopnjo varstva pred hrupom. (vir: Poročilo o monitoringu hrupa v okolju pred pričetkom gradnje za projekt: Ureditev območja deponije Bekovec (etapa 1), pri gradnji drugega tira železniške proge Divača – Koper – NIČELNO STANJE, št. poročila: CEVO – 265/2021-A-1, 24. 5. 2021, dopolnjeno avgust 2021, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Valvsorjeva ulica 73, 2000 Maribor). Ministrstvo na podlagi proučitve predloženih poročil o monitoringu hrupa v okolju v času gradnje (št. CEVO-265/2021-A-2, št. CEVO-265/2021-A-3, št. CEVO-387/2021-A-1, št. CEVO-387/2021-A-2) oz. na podlagi izmerjenih vrednosti ravni hrupa ter izračunanih kazalcev hrupa zaradi obratovanja gradbišča, ugotavlja, da mejne vrednosti kazalcev hrupa za gradbišče na merilnem mestu Gr-Hr1 Črni Kal 79 v nobenem obdobju meritev niso bile presežene, ravno tako niso bile presežene konične vrednosti ravni hrupa zaradi gradbišča. Celotna obremenitve okolja s hrupom ni bila presežena za območje s III. stopnjo varstva pred hrupom.

Glede na navedene ugotovitve ministrstvo meni, da zaradi nameravanega posega, ki predstavlja vnos dodatnih 160.000 m³ na obravnavno lokacijo (z enako dinamiko kot v obstoječem stanju), ne bo povečanega vpliva na obremenitev okolja s hrupom in dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Mora pa nosilec nameravanega posega še naprej dosledno izvajati zakonsko predpisane omilitvene ukrepe in pogoje z vidika emisij hrupa iz Delnega okoljevarstvenega soglasja.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega okolje z vidika emisij hrupa v času izvajanja del ne ocenjuje kot pomemben.

Radioaktivno sevanje

V obstoječem stanju na zemljišču, na katerem je predviden nameravani poseg, ni virov radioaktivnega sevanja. V času izvajanja del na območju ne bo prisotnih virov radioaktivnega sevanja. Vpliva ne bo.

Elektromagnetno sevanje

V času izvajanja del nameravani poseg ne bo vir elektromagnetnega sevanja, saj nameravani poseg ne predstavlja novih gradbenih del ter naprav, ki bi bile vir elektromagnetnega sevanja.

Sevanje svetlobe v okolico

Razsvetljava območja Bekovec v času izvajanja del ni potrebna, ker se dela izvajajo samo v dnevnem času. Glede na navedeno nameravani poseg ne bo imel vpliva na svetlobno onesnaževanje okolja. Z nameravanim posegom se tudi ne širijo in ne spreminjajo območja gradbišč, gradbiščnih platojev in dovoznih cest, zato dodatnega vpliva ne bo.

Vonjave

V obstoječem stanju na zemljišču, na katerem je predviden nameravani poseg, ni pomembnih emisij vonjav. Tudi v času izvajanja del na območju ne bo prisotnih emisij vonjav. Vpliva ne bo.

Eksplozije

Nameravani poseg ne vpliva na obremenitve okolja, ki bodo posledica uporabe eksplozivnih sredstev v času gradnje, saj se ne bo povečal obseg in se ne bo spremenila tehnologija miniranja in razstreljevanja pri gradnji drugega tira, zato dodatnega vpliva nameravanega posega ne bo.

Vidna izpostavljenost

Na obravnavanem območju je že v obstoječem stanju prisoten vpliv na kulturno krajino in vidno kakovost prostora zaradi razgaljenosti površin, prisotnosti gradbišča, gradbene mehanizacije in dodatnega težkega prometa. V neposredni bližini je na vzhodnem robu zaselek Katinara, na južnem nad območjem odlaganja pa zaselek Brandolin. Območje ni vidno iz okolice, razen iz smeri omenjenih naselij in Črnega Kala.

V PVO je vpliv II. tira železniške proge Divača – Koper na kulturno krajino in vidne kakovosti ob izvedbi omilitvenih ukrepov ocenjen kot zmeren tako v času gradnje, kot v času obratovanja. Tudi v času izvajanja nameravanega posega bo območje Bekovca vidno izpostavljeno, vendar bo vpliv le začasen, vezan na čas izvajanja del in do končne ureditve. Hkrati se po navedbah nosilca nameravanega posega z dodatnim materialom rešuje problematika nestabilnih brežin in uredi optimalnejši teren za zasaditev oljčnega nasada kot rekultivacijo degradiranih kmetijskih površin. Glede na navedeno ministrstvo tovrstni vpliv na okolje ocenjuje kot manj pomemben.

Vibracije

V povezavi z vibracijami je bilo že v PVO ugotovljeno, da na območju Bekovca, kjer je predviden vnos viškov izkopanega materiala, vplivov na obremenitev najbližjih stavb z vibracijami ni pričakovati. Tudi v okviru nameravanega posega, glede na uporabljeno mehanizacijo in oddaljenost območja odlaganja od najbližjih stavb, neposrednega obremenjevanja okolja z vibracijami ni pričakovati. Ministrstvo tovrstni vpliv na okolje ne ocenjuje kot pomemben.

Raba vode

Nameravani poseg ne bo pomembneje vplival na povečanje rabe vode. Ministrstvo tovrstni vpliv na okolje ne ocenjuje kot pomemben.

Narava – biotska raznovrstnost, zavarovana območja in naravne vrednote, sprememba vegetacije

V PVO je bilo za poseg gradnje drugega tira železniške proge Divača – Koper ocenjeno, da vpliva na območju Bekovca v času vnosa zemeljskega izkopa v tla na varovana območja, naravne vrednote, pričakovane naravne vrednote ali ekološko pomembna območja ne bo. Tudi lokacija nameravanega posega se nahaja izven območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave. V PVO je bilo nadalje, v povezavi z vplivi na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe navedeno, da območje Bekovca prečka Krniški potok, v katerem večji organizmi (ribe in raki) niso bili opaženi. Ne glede na navedeno je bil vpliv iz razloga, ker se v potoku lahko pričakuje vodne organizme, ocenjen kot hud. Ministrstvo, v zvezi s Krniškim potokom ugotavlja, da so bile vse vodne ureditve za kanaliziranje vtokov v osrednji podzemni kanal izvedene že v prvi fazi pred samim nasipavanjem zemljine. Začasno za čas izvajanja del je v ta podzemni kanal prestavljena tudi struga Krniškega potoka, ki se po končani gradnji izvede na zadnjem nasipnem nivoju, tako da dobi Krnica novo strugo. Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv na varovana območja, naravne vrednote in biotsko raznovrstnost ne ocenjuje kot pomemben.

Kulturna dediščina

Na lokaciji nameravanega posega ni registriranih enot kulturne dediščine. Lokacija vnosa zemeljskega izkopa v tla Bekovec se nahaja v neposredni bližini naselja Katinara, vendar izven arheološkega najdišča Stranice (EŠD 1291) in izven vplivnega območja kulturnega spomenika Črni Kal – Vas (EŠD 80). Glede na navedeno ministrstvo tovrstni vpliv na okolje ne ocenjuje kot pomemben.

Kmetijske površin in kmetijstvo

Rekultivacija na območju vnosa zemeljskega izkopa v tla Bekovec bo imela pozitiven vpliv na kmetijstvo. Z dodatnim materialom se bo rešilo problematiko nestabilnih brežin in pripravilo optimalnejši teren za zasaditev oljčnega nasada kot rekultivacijo degradiranih kmetijskih površin.

Tveganje nastanka okoljskih nesreč

Z nameravanim posegom se ne povečuje tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb zato vpliva nameravane spremembe posega ne bo.

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi

Nameravani poseg je predviden v okviru izgradnje drugega tira železniške proge Divača – Koper. Dodatna količina materiala na območju Bekovec ne pomeni večje količine skupno pričakovanih količin materiala, ki nastanejo pri gradnji predorov, pač pa gre za odstopanje razporeditve količin materiala po posameznih predhodno predvidenih in presojanih lokacijah.

Čezmejni vplivi

Nameravani poseg ne vpliva na ugotovljene možne čezmejne vplive, ki zadevajo ozemlje Republike Italije, in njihovo sprejemljivost, ugotovljeno pri čezmejni presoji vplivov na okolje za projekt železniške proge Divača - Koper (Delno okoljevarstveno soglasje, Dopolnilna odločba št. 35402-2/2012-100 z dne 29. 10. 2014, Sklep Agencije Republike Slovenije za okolje št. 35405-375/2017-23 z dne 31. 8. 2018 in št. 35405-50/2020-18 z dne 29. 5. 2020, Sklep ministrstva št. 35431-32/2021-2550-18 z dne 7. 1. 2022).

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz veljavnih zakonskih in podzakonskih predpisov. Ministrstvo v obravnavanem upravnem postopku ni določilo nobenih posebnih ukrepov, predvidenih za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, iz razloga, ker je ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv, ob upoštevanju zakonodajnih zahtev in zahtev, določenih v prostorskem aktu, t.j. Uredbi o državnem lokacijskem načrtu za drugi tir železniške proge na odseku Divača – Koper, Uredbi o lokacijskem načrtu za avtocesto na odseku Klanec – Srmin (Uradni list RS, št. 51/99) in Uredbi o državnem lokacijskem načrtu za hitro cesto na odseku Koper – Izola (Uradni list RS, št. 112/04).

To posledično pomeni tudi, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22 in 135/22) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Postopek vodila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- Nosilcu nameravanega posega: 2TDK, Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana – osebno.

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava;
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Občina Sežana, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana - po elektronski pošti (obcina@sezana.si);
- Občina Hrpelje Kozina, Hrpelje, Reška cesta 14, 6240 Kozina - po elektronski pošti (obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si);
- Mestna občina Koper, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper - po elektronski pošti (obcina@koper.si);
- Občina Divača, Kolodvorska ulica 3/a, 6215 Divača – po elektronski pošti (obcina@divaca.si);
- Agencija Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.arso@gov.si).